

OTÁZKY A ODPOVĚDI

1) Jsou rodiče povinni spolupracovat s orgánem sociálně-právní ochrany dětí?

Ano, jedná se o zákonem stanovenou povinnost (zákon o sociálně-právní ochraně dětí).

2) Jaká je rodičovská odpovědnost rodiče, který nemá dítě ve své péči?

Práva a povinnosti rodičů vyplývající z rodičovské odpovědnosti jsou v každém případě stejné.

3) Jaká jsou práva a povinnosti k dětem v případě rozvodu manželství rodičů?

Před rozhodnutím soudu o rozvodu manželství musí být upraveny poměry k nezletilým dětem – tj.. komu bude dítě svěřeno do výchovy a jak bude každý z rodičů přispívat na jeho výživu. Jinak veškerá práva a povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti zůstávají stejné.

4) Musí být dítě zastoupeno kolizním opatrovníkem v soudním řízení?

Ano, neboť se rozhoduje o věcech, při nichž by mohlo dojít ke střetu zájmů mezi rodiči a dítětem nebo ke střetu zájmů dětí těchto rodičů.

Kolizní opatrovník je ustanoven příslušným soudem pouze pro dané řízení a jeho úkolem je zjištění poměrů dítěte a rodičů a podání návrhu na to, jak by měly poměry dítěte být upraveny. V rámci komunikace s rodiči může plnit i roli poradenskou, nepřebírá však žádnou zodpovědnost za případné konflikty a problémy, které v rodině mohou nastat. Pravomocným ukončením řízení jeho role končí a nadále do rodiny, není-li to třeba, nezasahuje.

5) Musí být prováděn pohovor s nezletilým dítětem?

Ano. Dítě má právo se samo podle svých schopností vyjádřit k podstatným záležitostem, které se ho týkají a to i bez přítomnosti rodičů. Pohovor se provádí zpravidla na oddělení sociálně-právní ochrany dětí. Dítě je tímto chráněno před nutností provést pohovor přímo před soudem, což by pro něj mohlo být značně stresující.

6) Jaké jsou možné formy výchovy, pokud se rodiče rozvedli (rozešli)?

a) společná výchova - pokud jsou oba rodiče schopni řádně vychovávat, mají o výchovu zájem, jsou schopni se na výchově dohodnout.

b) střídavá výchova - dítě žije po určitou předem stanovenou dobu s každým z rodičů za splnění základního předpokladu, že jsou rodiče schopni na výchově a zajišťování potřeb dítěte se dohodnout. Časový interval není nijak vymezen, vyplývá z konkrétních podmínek. Pro dítě by střídavá péče neměla znamenat zásadní změny týkající se školy, volného času, okruhu kamarádů apod.

c) svěření do výchovy jednoho z rodičů, přičemž druhý rodič má právo se s dítětem stýkat. Pokud rodiče nejsou schopni se na rozsahu styku dohodnout, rozhodne o tomto příslušný soud.

7) Kdy je třeba podat návrh na úpravu výživného?

V případě zásadní změny v životě dítěte (tzn. nástup do školky, školy, v případě změny zdravotního stavu apod.) nebo zásadní změny poměrů na straně rodičů (např. ztráta zaměstnání, změna zdravotního stavu apod.), pokud se rodiče nedohodnou je vhodné podat na změnu výše výživného.

8) Co dělat, když rodič neplatí soudem stanovené výživné?

Obrátit se na příslušný soud a podat návrh na výkon rozhodnutí. V případě dlouhodobého neplnění této povinnosti podat na Policii ČR trestní oznámení. Pokud ani tak nedojde k hrazení výživného je možné požádat o tzv. náhradní výživné na příslušné pobočce ÚP.

9) Je-li rodič zbaven rodičovské odpovědnosti, musí platit výživné?

Ano, musí.

10) Jak postupovat, pokud rodič brání styku druhého rodiče s dítětem?

Doporučujeme obrátit se na příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, který zváží veškeré okolnosti případu a navrhne další postup.

11) Práva a povinnosti rodičů při styku s dětmi, který je upraven soudem.

Oba rodiče mají stejnou rodičovskou odpovědnost, ze které vyplývají práva a povinnosti v plném rozsahu, pokud není omezena soudem. Vždy však musí respektovat rozsudek ve věci.

12) Může rodič v době styku spolu s dítětem vycestovat na zahraniční dovolenou?

Ano, může. Měl by však o tom informovat druhého rodiče dítěte.

13) Co dělat, pokud mám podezření, že moje dítě užívá nějakou drogu?

Doporučujeme se obrátit na zařízení, které se danou problematikou zabývá případně na OSPOD, který může kontakty na taková zařízení poskytnout.

14) Co dělat, když se dítě toulá a nepřijde v noci domů, případně je mimo domov delší dobu?

Po vyčerpání vlastních dostupných možností nahlásit pohřešování na Policii ČR. Při opakování doporučujeme obrátit se zároveň na příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí.

15) Jak mám postupovat, pokud chci osvojit dítě nebo přijmout dítě do pěstounské péče?

a) žádost přijímá oddělení sociálně-právní ochrany dětí podle trvalého bydliště žadatelů. Zde sociální pracovník náhradní rodinné péče (dále NRP) vydá, případně přijme žádost, vysvětlí způsob zprostředkování a podá veškeré informace o této problematice.

Žadatel předkládá:

- vyplněné dotazníky
- občanský průkaz
- rodný list
- oddací list
- fotografie
- zprávu o zdravotním stavu na předepsaném formuláři (bude vydán na úřadě)
- údaje o ekonomických poměrech

b) žadatel předkládá vyplněné dotazníky (dotazníky obdrží u pracovník NRP Městského úřadu v Kralovicích, případně je možné dotazníky stáhnout na stránkách MPSV, v sekce zprostředkování NRP)

c) pracovníce NRP zajistí sociální šetření v místě bydliště žadatele, pohovor se žadatelem, opis z rejstříku trestů. Po zkompletování uvedených dokladů přenáší kopie veškeré dokumentace příslušnému krajskému úřadu k dalšímu vyřízení, tedy odbornému posouzení, zajištění odborné přípravy pro přijetí dítěte do rodiny a vlastnímu zprostředkování NRP.

16) Jak mám postupovat při svěřeni dítěte do péče jiné osoby než rodiče?

Je třeba se obrátit na příslušný soud (který vede spisovou dokumentaci dítěte, popřípadě příslušný soud, kde se dítě zdržuje) a podat návrh na svěřeni dítěte do výchovy jiné fyzické osoby, než rodiče. Soud následně určí, které doklady chce předložit, avšak je třeba mít s sebou OP a rodný list dítěte.

17) Jak mám postupovat, pokud se narodí dítě nezletilým rodičům?

V takovém případě musí být narozenému dítěti ustanoven poručník. Konkrétní osoba, která bude funkci poručníka vykonávat, podá k soudu návrh na ustanovení poručníka s příslušnými doklady, na základě kterých soud rozhodne. K návrhu se připojuje např. rodný list dítěte, výpis z rejstříku trestů navrhovatele, bude provedeno sociální šetření poměrů. Bližší informace k této problematice Vám poskytnou sociální pracovnice oddělení sociálně-právní ochrany dětí.